

دولت عوض شد، ولی قرار نبود شما هم عوض بشین! هرچی شده اون وعده‌ها؟

این صدا شنیده نشد

در نقد اظهارات اخیر سخنگوی دولت

علی مجتهدزاده

وکیل دادگستری

حرفی که سخنگوی محترم دولت در نشست خبری این هفته خود زد، نه با اصلاحیه و توضیح درست می‌شود و نه با توجیحات مرسوم. تنها راه این است که خانم سخنگو بابت سخن سراسر اشتباهی که مطرح کرده از جامعه عذرخواهی کند. آن سخن این بوده که خانم مهاجرانی، در پاسخ به سوالی درباره بحث فیلترینگ و تجمع موافقان و مخالفان آن گفت: «این صدا شنیده شده است و مراحل انجام آن در حال اقدام است. دولت به اندازه همه کسانی که می‌خواهند برای فیلترینگ راهپیمایی بکنند، پیگیر موضوع است. لذا نیازی به راهپیمایی و لشکرکشی‌های خیابانی نیست، ما پیگیر مطالبات مردم هستیم.»

این جمله و منطق حاکم بر روح آن تقریباً هیچ نسبتی با وعده‌های آقای پزشک‌بان برای عرصه عمومی از جمله تضمین بیشتر حقوق و آزادی‌های مدنی ندارد. مضافاً اینکه با رویکرد فکری و مطالبه‌رای دهندگان به آقای پزشک‌بان و خواست جامعه مدنی در سه دهه اخیر نیز در تضاد است. جای تاسف دارد که سخنگوی دولتی که خود را ضامن حقوق عامه معرفی کرده، هنوز به این نکته اساسی اشراف ندارد که دولت به هیچ عنوان در مقام توصیه یا عدم توصیه به اقداماتی نظیر برگزاری تجمع برای مردم نیست. این تصمیمی است که باید توسط خود شهروندان و در درون سازوکار جامعه مدنی گرفته شود. اینکه آیا الان برای موضوعی مانند فیلترینگ و یا هر مسئله دیگری، نیاز به تجمع وجود دارد؛ از حوزه وظیفه و اختیار دولت خارج است. وظیفه دولت در چنین مواردی صرفاً رعایت قانون، تضمین آزادی‌های قانونی شهروندان و توجه به صدای اقشار مختلف جامعه است. به عبارتی، توصیه خانم سخنگو را می‌توان در تضاد کامل با روح آزادی‌های مدنی دانست. چراکه امید این بود حداقل دولت برخاسته از شعارهای آقای دکتر پزشک‌بان خود را در مقام «قیم» و «بزرگتر» ملت فرض نکند و به تعیین تکلیف برای حقوق محرز شهروندان نپردازد. این دقیقاً نطفه شکل‌گیری پدیده‌ای است که آن را باید نظام «ارباب‌رعیتی» دانست و نه «دولت‌ملت».

اما بدتر این است که خانم مهاجرانی از لفظ «لشکرکشی خیابانی» برای تجمعات مردمی استفاده کرده‌اند. محدودیت‌های مدنی و اجتماعی و تحدید حقوق شهروندی همواره از همین نقطه، آغاز می‌شود و ظرفیت آن را دارد که با همین منطق اقدام به محدودسازی آن بکند. باید توجه داشت که در اینجا مسئله اصلاً این نیست که کدام گروه با چه گرایش‌دستی به اعتراض می‌زنند، چراکه نکته مهم «حق اعتراض» و تضمین «امنیت معترضان» است؛ نه محتوای آن اعتراض. با همین نگاه، عمده نقد حامیان دولت آقای پزشک‌بان و منتقدین وضع موجود به تجمع حامیان فیلترینگ به این بر نمی‌گشت که چرا آنها چنین اقدامی کرده‌اند؟ انتقادات ناظر به این بود که چرا گروه‌های دیگر با گرایش‌های متفاوت چنین حقی ندارند و این وضعیت منطبق با اصل «عدالت حقوقی» نیست. بر همین اساس، حتی اعتراض حامیان فیلترینگ که اتفاقاً مطالبه‌ای کاملاً ضد اجتماعی و ضد حقوق شهروندی هم دارند نیز نباید «لشکرکشی خیابانی» توصیف شود. کوتاه اینکه «حق قانونی تجمع اعتراضی» به هیچ عنوان «لشکرکشی خیابانی» نیست و عدم تفکیک این دو مفهوم و همینطور ادبیاتی که در خصوص آن به کار می‌بریم، چیزی نیست که بتوان از دولت چهاردهم پذیرفت. همانطور که فیلترینگ باعث آثار سوء بسیاری برای جامعه و از جمله خفه کردن صدای ملت در رسانه و فضای مجازی می‌شود، این ادبیات و رویکرد هم در صورت تثبیت عامل خفگی صدای شهروندان در استفاده از حق مسلم آنها برای تجمع اعتراضی است. آن هم در حالی که از این دولت انتظار می‌رفت و می‌رود که با اقدامات اداری و همینطور تهیه لوائح لازم، راه را برای تسهیل اعتراضات و تضمین بیشتر امنیت معترضان فراهم کند. با سخنان خانم سخنگو، اتفاقاً به نظر می‌رسد این مطالبه روشن‌رای دهندگان به آقای پزشک‌بان و سخن واضح منتقدان وضع موجود، در دولت شنیده نشده است. سخنی که می‌گوید دولت «قیم» ملت نیست و در عین حال، موظف و مکلف به تضمین آزادی‌های مشروع و قانونی شهروندان، بدون ارزش گذاری آنهاست.

گرفت. نکته‌ای که باید به آن توجه کرد این بود که رئیس‌جمهور حتی برای استان خودشان نیز به این ساختار پایبند بودند و هیچ توصیه‌ای نکردند. خود وزیر کشور هم توصیه خارج از این ساختار نداشتند. برای اولین بار استاندار عرب گذاشتیم، استاندار اهل سنت گذاشتیم و حتی رئیس‌جمهور به بنده گفت معنی برای استاندار زن هم نداریم. استاندار گذاشتن کار راحتی نیست و نیاز به اجماع‌سازی دارد. البته از همه جا مشورت گرفتیم اما در نهایت این دولت بود که تصمیم گرفت.»

معیار حل مشکلات استان است

جمال عرف، معاون دفتر رئیس‌جمهور نیز درباره معیارهای اصلی انتخاب‌ها گفت: «رئیس‌جمهور به این نتیجه رسیده که دعوای و منازعات سیاسی، کشور را پیش نخواهد برد و باید به یک جمع‌بندی روی منافع کشور برسیم. در این مسیر باید با گروه‌ها و جریان‌های مختلف گفت‌وگو کنیم و به جمع‌بندی برسیم. البته هیچ کاری صدرصد نیست و دولت هم نمی‌تواند هر آنچه می‌خواهد را محقق کند؛ با این حال هر استانی یک نظام مسائل دارد و اولین سؤال ما این است که چه کسی می‌تواند این مسائل را حل کند یا حداقل به آن اضافه نکند؟» عرف با اشاره به اینکه مامی توانستیم در انتخاب استانداران در همان گام نخست نگاه سیاسی را مدنظر قرار دهیم، تأکید کرد: بر خلاف این نگاه، دولت در تلاش است تا بهترین گزینه که بتواند مسائل استان‌ها را حل کند، انتخاب کند. ما در تلاش هستیم که گزینه‌های خود را از افراد دارای نگرش سیاسی میانه به سمت اصلاح‌طلب انتخاب کنیم، چراکه نمی‌خواهیم خود را از شایستگیان میانه‌رو محروم کنیم.

استاندار باید هم‌اقل رئیس‌جمهور باشد

علی باقری، مدیرکل سیاسی وزارت کشور در دولت اصلاحات نیز گفت: «در انتخابات ۱۴۰۳ رئیس‌جمهوری با شخصیت و سیاست‌ورزی توفیق‌گرا و عدالت‌خواهانه خاص خود و دارای استقلال سیاسی و دیدگاه‌های محکم انتخاب شد که در عین حال معتقد است فراتر از تخصص‌ها می‌توان مسائل را در یک فرایند توفیق‌سازی حل کرد. موفقیت دولت در حفظ وفاق نیز موقوف به عملکرد قابل قبول زنده‌سده‌سده است. مخاطبان که پایه اصلی وفاق هستند، می‌شود. یک گروه که در حاکمیت و ائتلاف مسلط گرایش متفاوت از دولت دارند، گروه دوم سازمان‌های دهندگان و سوم شبکه حامیان رئیس‌جمهور.»

باقری با تأکید بر اینکه پاسخ کامل به همه مطالبات این سه گروه تقریباً ناممکن است، گفت: هنر توفیق‌سازی دولت در اجراء است، به گونه‌ای که بتواند مطالبات این گروه‌ها را به شکل متوازن محقق کند. اینجاست که انتخاب مدیران اهمیت پیدا می‌کند و البته دولت باید در این مسیر دستاورد بسازد. باقری با بیان اینکه دولت به موضوع خود در قبال وفاق پایبند بود و در انتخاب کابینه و مدیران از جناح غیر همسویا دولت به آن عمل شد، ادامه داد: «اما به اعتقاد من در انتخاب استانداران با توجه به وظایف آن در ریاست شورای تأمین، ریاست شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و تصمیم‌گیری در مورد آزادی‌های سیاسی، برگزاری انتخابات و همچنین فعالیت احزاب، نقشی حاکمیتی دارد و به تعبیری رئیس‌جمهور استان‌ها و کارش از جنس رئیس‌جمهور است. استانداران باید از میان افراد هب‌رهبر در رئیس‌جمهور انتخاب شوند تا بتوانند نقشی هب‌رستا با رئیس‌جمهور را ایفا کنند و البته در خود استان بسین طیف متنوعی از نیروها و ذی‌نفعان توفیق حل مسئله‌ای را بسازند.» باقری در ادامه با بیان اینکه هم‌اقل استاندار با رئیس‌جمهور بسیار مهم است، افزود: «این هم‌اقلی موافقی که رئیس‌جمهور در گوشه رنگ می‌افتد خود را نشان می‌دهد که استاندار چگونه سینه سپر می‌کند در دفاع از رئیس‌جمهور و راهبردها. این اتفاق در دوره خاتمی به خوبی افتاد اما در زمان روحانی، رئیس‌جمهور در شرایط سخت تنها بود.» وی در توضیح هم‌اقلی اظهار داشت: «باور به وفاق، عدالت، توسعه، دفاع از حقوق فردی، رفع فیلترینگ، تدریجی‌گرایی و... نشان می‌دهد کدام استاندار با رئیس‌جمهور هم‌اقل است.»

موافقت کرده، اما حماس خواهان آتش‌بسی است که به گام‌های غیر قابل بازگشت اسرائیل منجر شود و توقف دائمی جنگ را تضمین کند.

شایعاتی درباره آتش‌بس در لبنان

پیش از اینکه روزتیز خبر سفر این هیئت آمریکایی را منتشر کند، یک روزنامه اسرائیلی مدعی شد که پیشرفت‌های خوبی در مورد توقف جنگ در لبنان اتفاق افتاده است. به گزارش تسنیم، روزنامه دیدیوت آحرانوت در گزارشی ادعا کرد هوکشتاین فرستاده ویژه کاخ سفید پیشرفت‌های ملموسی را در رابطه با جنگ در جبهه شمال محقق کرده و به زودی برای تکمیل این روند به منطقه خواهد آمد. این رسانه به نقل از منابع آگاه اسرائیلی هم خبر داد، این توافق قرار است جزئیات دقیقی از قطعنامه ۱۷۰۱ را به اجرا بگذارد. براساس این گزارش، در چارچوب اجرای این جزئیات قرار است حزب الله به جنوب رود لیطانی عقب‌نشینی کند و ۱۵ هزار نیروی چندملیتی از کشورهای فرانسه، بریتانیا و آلمان در این منطقه مستقر می‌شوند و اسرائیل عملاً مذاکرات خود را با این کشورهای اروپایی برای بررسی نظر آنها در این رابطه آغاز کرده است. دیدیوت آحرانوت همچنین فاش کرد، اسرائیل در این چارچوب به تقاضای پایا ایالات متحده دست‌یافته که به تل‌آویو اجازه اقدام مستقیم نظامی در لبنان را می‌دهد اما آمریکا این نکته را در پیش‌نویس ذکر نکرده است.

این رسانه همچنین ادعا کرد تل‌آویو و مسکو هم در این رابطه به هماهنگی‌هایی دست‌یافته‌اند و قرار است در مدت یک ماه که این توافق اجرایی می‌شود، روسیه نیز مشارکت و بند مربوط به عدم اجازه به حزب الله برای دستیابی به سلاح‌های ممنوعه را اجرا کند.

روایت حزب الله

روزنامه الاخبار، نزدیک به حزب الله در گزارشی، اصول این جنبش برای مذاکره را اعلام کرد. بر اساس گزارش این روزنامه لبنانی، حزب الله به هیچ طرفی در لبنان یا خارج از لبنان تعهدی نداده است که با قطع ارتباط جبهه لبنان و غزه موافقت کند. حزب الله با اعمال هرگونه تغییر در مصاد قطعنامه ۱۷۰۱ و سازوکارهای اجرایی آن مخالف است. حزب الله با افزایش تعداد سربازان نیروهای بین‌المللی یا ارتش لبنان آنگونه که طبق قطعنامه ۱۷۰۱ انتظار می‌رود مخالفتی ندارد اما با اضافه شدن یک کشور دیگر به نیروهای بین‌المللی مخالف است و خواستار حذف کامل آلمان از نیروهای بین‌المللی «پس از اینکه در جنگ شریک دشمن شده» است. این جنبش امیدوار است لبنانی‌ها درک کنند که با هیچ طرفی در مورد سلاح‌های شاخه نظامی حزب الله مذاکره نخواهد شد.

عرض خود می‌بری و زحمت ما می‌داری

درباره عکسی از جلسه استعفای عبدالکریم حسین‌زاده از مجلس

امیر جدیدی

روزنامه‌نگار و عکاس

بالاخره پس از کش و قوس‌های فراوان و پس از ساعات‌های فراوان بحث و جلسه، بین مجلس و دولت، عبدالکریم حسین‌زاده به‌عنوان اولین معاون کُرد اهل سنت به سمت معاونت رئیس‌جمهور در امور توسعه روستایی، مناطق محروم و عشایر منصوب شد. وقتی خبر قبول این استعفا آمد حس غربی به وجود نشست. اول ماجرا فکر کردم اگر قرار بود با استعفا موافقت بشود چرا از همان اول این اتفاق نیفتاد، حتی به این فکر کردم چقدر وقت و زمان و سرمایه مردم در جلسات به هدر رفت و نتیجه این همه «نمی‌شود» و «خلاف آیین‌نامه» و «دود» و «چهار چهار» و داد و بیدادها آخرش شد همان که باید. نهم آبان ماه مجلس با ۱۵۶ رای موافق، ۶۹ رای مخالف و ۵ رای ممتنع از مجموع ۲۴۴ نماینده حاضر در مجلس با این تقاضا موافقت کردند. این در حالی بود که در تاریخ چهارم مهرماه مجلس در همین موضوع با ۱۰۷ رای موافق، ۱۲۹ رای مخالف و ۵ رای ممتنع از ۲۴۷ نماینده حاضر با این استعفا مخالفت کرده بودند. به اعداد و ارقام نگاه می‌کنم و می‌بینم غیر از تعدادی از مخالفان ۵ نفر هم هستند که هر دو بار روی حرفشان ثابت‌قدم ماندند و رای ممتنع داده‌اند. اعداد را با هم جمع می‌کنم و از تعداد کل کم می‌کنم و می‌بینم در هر دورای گیری تعدادی از نمایندگان نه مخالف، نه موافق و نه ممتنع‌اند...

اما مخالفان، بعد از روی کار آمدن مجلس دوازدهم و راه یافتن ثابتی، رسایی، ذوالنوری، کوچ‌زاده، روانخش و... به مجلس و عده‌ای مشهور به جبهه پایداری، تقریباً هر جا مخالفتی است پای یکی از اعضای پایداری در میان است. کاری به رفتارهای گذشته و آینده‌شان ندارم. کاری به جهت‌گیری سیاسی و اجتماعی‌شان هم ندارم. منتهی وقتی حرف‌های مخالفان استعفا را خواندم دیدم پرب‌راه نمی‌گویند. بین دورای گیری هیچ اتفاقی نیفتاده که بخواد رایی از مخالف به موافق تبدیل شود. ظاهراً سیاست، رفاقت و قول و منطق و دلیل و... این حرف‌ها سرش نمی‌شود و پیچیده‌تر از آن است که گمان می‌کردند. جای مخالفان بودم به آن عده از رفقایشان که پشت‌شان را خالی کردند از قول حافظ می‌نوشتم: عرض خود می‌بری و زحمت ما می‌داری

عکس: مرصیه سلیمانی / ایرنا

